

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Катедра слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького

Затверджено

На засіданні катедри слов'янської
філології імені професора Іларіона
Свенціцького
філологічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.)

Завідувач катедри

(доц. Сорока О. Б.)

Силабус з навчальної дисципліни

«Друга слов'янська мова (чеська)»,

що викладається в межах ОПП «Чеська мова та література» другого (магістерського)
рівня вищої освіти для здобувачів зі спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.038
слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська;

ОПП «Сербська мова та література» другого (магістерського) рівня вищої освіти для
здобувачів зі спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.035 слов'янські мови та
літератури (переклад включно), перша – сербська;

ОПП «Словацька мова та література» другого (магістерського) рівня вищої освіти для
здобувачів зі спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.036 слов'янські мови та
літератури (переклад включно), перша – словацька

Львів 2023 р.

**Силабус курсу «Друга слов'янська мова (чеська)»
2023/2024 навчального року**

Назва курсу	Друга слов'янська мова (чеська)
Адреса викладання Курсу	Львівський національний університет імені Івана Франка м. Львів, вул. Університетська, 1.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філологічний факультет Катедра слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 03 Гуманітарні науки. Спеціальність 035 Філологія. Спеціалізація 035.038 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська, 035.036 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – словацька, 035.035 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – сербська.
Викладачі курсу	Доц. Моторний О. А.
Контактна інформація викладачів	
Консультації по курсу відбуваються	Катедра слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького або на платформі Zoom
Сторінка курсу	https://philology.lnu.edu.ua/course/druha-slov-ianska-mova-
Інформація про курс	Дисципліна «Друга слов'янська мова (чеська)» належить до вибіркових дисциплін, її вивчають упродовж другого семестру першого курсу навчання в магістратурі. Зазначена дисципліна має лекційні та практичні заняття. Тривалість курсу – один семестр. Академічна звітність – залік.
Коротка анотація курсу	Студенти ознайомлюються з сучасною чеською мовою, її місцем серед інших слов'янських мов, вивчають фонетичні особливості, нормативну граматику, базову лексику, виробляють навички комунікації, перекладу та роботи з джерелами.
Мета та цілі курсу	Навчальна дисципліна “Друга слов'янська мова (чеська)” складається з теоретичної і практичної частин і має за мету висвітлити засадничі характеристики сучасної чеської мови як однієї з західнослов'янських мов, офіційної мови Чеської Республіки, мови Європейського союзу. А також ознайомити студентів з особливостями системи чеської мови шляхом формування навичок, необхідних для усної і письмової комунікації, читання, перекладу та праці з текстами і фаховою інформацією з чеських джерел. Для досягнення мети навчальної дисципліни “Друга слов'янська мова (чеська)” передбачає виконання таких завдань : - подати студентам інформацію про чеську мову; - ознайомити студентів з загальними відомостями про культурне та суспільно-політичне життя у Чеської Республіки, деякими фактами з історії; - викласти теоретичний матеріал, пов'язаний з особливостями з особливостями фонетичної, морфологічної, синтаксичної системи чеської мови; - розглянути основні граматичні теми та засвоїти граматичні правила чеської мови;

	- закріплювати граматичні правила шляхом виконання практичних (усних та письмових) завдань; - вивчити розмовні теми для розвитку усного монологічного та діалогічного мовлення; - виробити навички спілкування на побутовому рівні; - навчити перекладати тексти початкового рівня складності та сформувати вміння працювати з текстами та фаховою інформацією;
Література для вивчення дисципліни	Гасіл Ї., Лобур Н., Паламарчук О. Чеська мова для українців. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. – 2011. Даниленко Л.І. Чеська мова. Київ: «Довіра». – 2006.
Тривалість курсу	Один семестр (II семестр – 2024).
Обсяг курсу	Загальний обсяг курсу 90 години розподіляється так: 16 лекційних занять /16 практичних занять. Самостійна робота 58 годин, 3 кредити ЄКТС. 1 модуль.
Очікувані результати навчання	У результаті опанування дисципліною студент повинен: знати: - відомості про сучасну чеську мову; - особливості фонетичної системи чеської мови;

	- основний словниковий запас чеської мови; - основи морфології та синтаксису, необхідні для володіння іноземною мовою на базовому рівні; - норми літературної мови та вміння їх застосовувати у практичній діяльності; - загальні відомості про культурне та суспільно-політичне життя Чеської Республіки та основні факти з її історії. уміти: - застосовувати здобуті знання з фонетики, лексики та граматики чеської мови на практиці; - читати і розуміти тексти чеською мовою; - перекладати з чеської мови та на чеську; - організовувати процес свого навчання й самоосвіти; - використовувати інформаційні й комунікаційні технології; - збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення, використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.
Ключові слова	Чеська мова, фонетика, граматика, Чеська Республіка, іменник, прикметник, дієслово, займенник, прийменник, , чеська культура, Чехія
Формат курсу	Очний
Теми	* СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Залік
Пререквізити	Сучасна українська літературна мова, порівняльна граматика слов'янських мов
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Основним методом навчання є комунікативний метод. У процесі навчання за комунікативним методом студенти набувають комунікативної компетенції – здатності користуватись мовою залежно від конкретної ситуації. Використовуються пари, тріади, невеликі групи, робота з усією групою. Бесіда, розповідь, пояснення, демонстрація, вправи, навчальні ігри, метод аналізу, метод проблемного викладу, інформаційно-ілюстративний метод, частково-пошуковий метод, інтерактивні методи, створення ситуацій зацікавленості.
Необхідне обладнання	Комп'ютер, проектор, екран.

Критерії оцінювання (окремо для кожного виду)	Оцінювання поточної успішності проводиться за 100-бальною шкалою. Поточний семестровий контроль передбачає виставлення оцінки за результатами поточної успішності. 1. Опитування (граматичні та лексичні завдання) – <i>max</i> 3 бали за одну роботу (загалом 30 балів). 2. Самостійні роботи у формі есе – <i>max</i> 3 за одну роботу (загалом 15 балів). 3. Усне опитування (<i>max</i> 3 бали за одну роботу) – 15 балів. 4. Письмове опитування на знання лексико-граматичного матеріалу – 10 балів. 5. Підсумковий контрольний модуль – 30 балів. Підсумковий семестровий контроль – залік. Оцінка виставляється за результатами поточної успішності за 100-бальною шкалою. Академічна доброчесність. Усі роботи студенти повинні виконувати самостійно. В есе студенти представляють свої думки або ж посилаються на відповідні джерела (про що обов'язково зазначають). При виявленні академічної недоброчесності (списування та плагіату) робота не зараховується. Література. Студенти опрацьовують рекомендовану літературу – підручники, посібники, словники. Заохочується залучення і додаткових джерел, не зазначених у рекомендованому списку. Присутність на заняттях. Навчальна дисципліна складається з лекційних і практичних занять та самостійної роботи, отож відвідування занять є обов'язковим. Студенти повинні активно працювати на кожному занятті, вчасно виконувати домашні та самостійні завдання. Опановувати навчальні методи та техніки, які застосовуватимуться при вивченні даної дисципліни. Оцінювання та виставлення балів. Оцінка виставляється за результатами поточного оцінювання та підсумкового контрольного модуля. Враховується присутність та активність студентів на заняттях, обов'язкове відпрацювання усіх тем та виконання усіх завдань.

навчальної діяльності)	
Питання до заліку	1. Чеська мова в колі інших слов'янських мов. Чеський алфавіт. Звукова система чеської мови. 2. Голосні звуки чеської мови. Довгі та короткі голосні. Наголос. Дифтонги <i>au, eu, ou</i>. 3. Приголосні звуки: дзвінки і глухі, тверді і м'які. Відмінювання дієслова <i>být</i> у теперішньому часі. 4. Вимова приголосних [l], [h], [g]; [ž], [š], [č]. Теперішній час дієслів <i>jít, jet</i>. 5. Складотворні приголосні [r], [l]. Приголосний [ř]. Теперішній час дієслів <i>žít, šít, číst</i>. 6. Вимова груп приголосних. Основний і побічний наголоси. Чергування голосних. 7. Чергування приголосних і груп приголосних. Рід, число і відмінок іменників. 8. Відмінювання іменників жіночого роду твердої групи (тип <i>žena</i>). Прийменники <i>v, na</i>. Сполучники. 9. Теперішній час дієслів (типи <i>kupovat, krýt</i>). Текст (<i>Rodina</i>) 10. Теперішній час дієслів (типи <i>dělat, tisknout, začít</i>). Текст (<i>Můj pokoj</i>). 11. Відмінювання прикметників жіночого роду твердої групи і присвійних займенників <i>moje/má, tvoje/tvá, svoje/svá</i>. Прийменники <i>blízko, u, vedle, do, nad, pod, naproti</i>. 12. Відмінювання іменників чоловічого роду твердої групи неістоти (тип <i>hrad</i>). Текст (<i>Dům a domácnost</i>). 13. Теперішній час дієслів (типи <i>nést, brát, psát</i>). Кількісні і порядкові числівники від 1 до 10. 14. Теперішній час дієслів (типи <i>prosit, umět, sázet</i>). Модальні дієслова у теперішньому і майбутньому часах. Текст (<i>Škola</i>). 15. Кількісні числівники від 10 до 20. Узгодження кількісних числівників з іменниками. 16. Відмінювання іменників чоловічого роду твердої групи істоти (тип <i>pán</i>). Текст (<i>Univerzita</i>).
Опитування	Анкета-оцінка якості курсу надається після завершення лекційно-практичного курсу.

СХЕМА КУРСУ

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльно сті (занятт я)	Література	Завдання, год	Термін виконання
1 т. 2 год.	Тема 1. Чеська мова в колі інших слов'янських мов. Чеський алфавіт. Звукова система чеської мови.	Лекцій не заняття	Гасіл Ї., Лобур Н., Паламарчук О. Чеська мова для українців. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. – 2011. Даниленко Л.І. Чеська мова. Київ: «Довіра». – 2006.	Відповідно до програми	Протягом семестру (звітнього періоду) Протягом семестру (звітнього періоду)

2 т. 2 год.	Тема 2. Голосні звуки чеської мови. Довгі та короткі голосні. Наголос. Дифтонги au, eu, ou	Практичне заняття	Гасіл Ї., Лобур Н., Паламарчук О. Чеська мова для українців. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. – 2011. 2. Даниленко Л.І. Чеська мова. Київ: «Довіра». – 2006.	Відповідно до програми	Протягом семестру (звітного періоду)

3т. 2 год.	Тема 3. Приголосні звуки: дзвінки і глухі, тверді і м'які. Відмінювання дієслова být у теперішньому часі.	Лекцій не заняття	Гасіл Ї., Лобур Н., Паламарчук О. Чеська мова для українців. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. – 2011. Даниленко Л.І. Чеська мова. Київ: «Довіра». – 2006.	Відповідно до програми	Протягом семестру (звітнього періоду)

4 т. 2 год.	Тема 4. Вимова приголосних [l], [h], [g]; [ž], [š], [č]. Теперішній час дієслів <i>jít, jet</i> .	Практичне заняття	Гасіл І., Лобур Н., Паламарчук О. Чеська мова для українців. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. – 2011. 1. Даниленко Л.І. Чеська мова. Київ: «Довіра». – 2006.	Відповідно до програми	Протягом семестру (звітнього періоду)

5 т. 2 год.	Тема 5. Складотворні приголосні [r], [l]. Приголосний [ř]. Теперішній час дієслів <i>žít, šít, číst.</i>	Лекцій не заняття	Гасіл Ї., Лобур Н., Паламарчук О. Чеська мова для українців. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. – 2011. Даниленко Л.І. Чеська мова. Київ: «Довіра». – 2006.	Відповідно до програми	Протягом семестру (звітнього періоду)

6 т. 2 год.	Тема 6. Вимова груп приголосних. Основний і побічний наголоси. Чергування голосних.	Практичне	Гасіл І., Лобур Н., Паламарчук О. Чеська мова для українців. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. – 2011. Даниленко Л.І. Чеська мова. Київ: «Довіра». – 2006.	Відповідно до програми	Протягом семестру (звітнього періоду)
7 т. 2 год.	Тема 7. Чергування приголосних і груп приголосних. Рід, число і відмінок іменників.	Лекційне заняття	Гасіл І., Лобур Н., Паламарчук О. Чеська мова для українців. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. – 2011. Даниленко Л.І. Чеська мова. Київ: «Довіра». – 2006.	Відповідно до програми	Протягом семестру (звітнього періоду)

8 т. 2 год.	Тема 8. Відмінювання іменників жіночого роду твердої групи (тип <i>žena</i>). Прийменники <i>v, na</i> . Сполучники.	Практичне заняття	Гасіл І., Лобур Н., Паламарчук О. Чеська мова для українців. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. – 2011. Даниленко Л.І. Чеська мова. Київ: «Довіра». – 2006.	Відповідно до програми	Протягом семестру (звітнього періоду)

9 т. 2 год.	Тема 9 Теперішній час дієслів (типи <i>kupovat, kryť</i>). Текст (<i>Rodina</i>)	Лекцій не заняття	Гасіл І., Лобур Н., Паламарчук О. Чеська мова для українців. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. – 2011. Даниленко Л.І. Чеська мова. Київ: «Довіра». – 2006.	Відповідно до програми	Протягом семестру (звітнього періоду)
10 т. 2 год.	Тема 10. Теперішній час дієслів (типи <i>dělat, tisknout, začít</i>). Текст (<i>Můj pokoj</i>).	Практичне заняття	Гасіл І., Лобур Н., Паламарчук О. Чеська мова для українців. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. – 2011. Даниленко Л.І. Чеська мова. Київ: «Довіра». – 2006.	Відповідно до програми	Протягом семестру (звітнього періоду)

11 т. 2 год.	Тема 11. Відмінювання прикметників жіночого роду твердої групи і присвійних займенників <i>moje/má, tvoje/tvá, svoje/svá</i> . Прийменники <i>blízko, u, vedle, do, nad, pod, naproti</i> .	Лекцій не заняття	Гасіл І., Лобур Н., Паламарчук О. Чеська мова для українців. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. – 2011. Даниленко Л.І. Чеська мова. Київ: «Довіра». – 2006.	Відповідно до програми	Протягом семестру (звітного періоду)
12 т. 2 год.	Тема 12. Відмінювання іменників чоловічого роду твердої групи неістоти (тип <i>hrad</i>). Текст (<i>Dům a domácnost</i>).	Практи чне заняття	Гасіл І., Лобур Н., Паламарчук О. Чеська мова для українців. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. – 2011. Даниленко Л.І. Чеська мова. Київ: «Довіра». – 2006.	Відповідно до програми	Протягом семестру (звітного періоду)

13 т. 2 год.	Тема 13. Теперішній час дієслів (типи <i>nést, brát, psát</i>). Кількісні і порядкові числівники від 1 до 10.	Лекцій не заняття	Гасіл Ї., Лобур Н., Паламарчук О. Чеська мова для українців. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. – 2011. Даниленко Л.І. Чеська мова. Київ: «Довіра». – 2006.	Відповідно до програми	Протягом семестру (звітнього періоду)
14 т. 2 год.	Тема 14. Теперішній час дієслів (типи <i>prosit, umět, sázet</i>). Модальні дієслова у теперішньому і майбутньому часах. Текст (<i>Škola</i>).	Практи чне заняття	Гасіл Ї., Лобур Н., Паламарчук О. Чеська мова для українців. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. – 2011. Даниленко Л.І. Чеська мова. Київ: «Довіра». – 2006.	Відповідно до програми	Протягом семестру (звітнього періоду)

15 т. 2 год.	Тема 15. Кількісні числівники від 10 до 20. Узгодження кількісних числівників з іменниками.	Лекцій не заняття	Гасіл І., Лобур Н., Паламарчук О. Чеська мова для українців. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. – 2011. Даниленко Л.І. Чеська мова. Київ: «Довіра». – 2006.	Відповідно до програми	Протягом семестру (звітнього періоду)
16 т. 2 год.	Тема 16. Відмінювання іменників чоловічого роду твердої групи істоти (тип <i>pán</i>). Текст (<i>Univerzita</i>).	Практи чне заняття	Гасіл І., Лобур Н., Паламарчук О. Чеська мова для українців. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. – 2011. Даниленко Л.І. Чеська мова. Київ: «Довіра». – 2006.	Відповідно до програми	Протягом семестру (звітнього періоду)